

книгата са онадсловени като ЗАБАВИ). Но се и глуми над българския ДЕНДИ, който не живее живота, а го мечтае или го сънува. Чавдар-Мутафовите картини са сякаш нарисувани в стил сфумато - образът се разтваря в пространството като в пара. Същата фрагментарност като у Протич, същото разтегляне на мига и детайлното му анализиране. Но за разлика от него тук властва някаква безтелесност: „...душата ми в своите молитви отрече тялото ти, за да го възсъздаде от въздух, светлина и линии.“¹⁵ Суетата на тези кукли е пресъздадена „в един леко шаржиран пластичен стил“, който „се преплита с майсторските ефекти на регулиран цветен прожектор...“¹⁶: „Косата на младата госпожица е разпусната и тече във виолетови отражения...“¹⁷ Този подчетан интерес към цвета и цветовия нюанс, без да е така хипертрофиран и самоцелен, а преди всичко като психологически щрих, го има и у Димов. Тук няма такава въздушност и динамичност, но пък е натоварен с много повече драматичен заряд. Така например погледът на Елена Петрашева е „отпуснат и златист, в чиято нежност имаше нещо страшно“. А „зелените очи на русалка“ у Адриана, които „като очи на рис или дива котка“ дебнат „плячката си“ и от които извира „някаква странна магическа сила“¹⁸, не напомнят ли „зениците мистични“ на „Котките“ от Бодлер? (прев. К. Кадийски). Това е обикнат Димовски образ - неговите своенравни зеленооки красавици (в това число и Фани Хорн) често приемат образ на „разгневена котка“.¹⁹

Понякога цветът или цветовият нюанс може и да не е директно назован, а да е втъкан имплицитно, да се „отгатва“ в градираните разширени сравнения (любима стилна фигура у Димов), които се натрупват като грозд и придават барокова пищност на фразата. Ето няколко примера от „Роман без заглавие“: „Малката и руса главица на Мария събуждаше представа за полски синчец, за пролетен ден с цъфнали бадеми по брега на морето, които изпълваха душата му с тиха радост и спокойно щастие...“²⁰. Докато Адриана, чийто властен поглед превръща брат ѝ в „безволев автомат“, „приличаше на разкошна чайна роза, която излъчваше сладострастие и мъка. Ако в Мария имаше опалово сияние на бисер, личността на непознатата (Адриана - бел. Л. Г.) светеше с твърд и пронизващ блясък на диамант.“²¹

* * *

Прозата на Протич слага началото на едно ново, *модерно* отношение към жената - отношение, развито по-сетне е от Д. Шишманов, Г. П. Стаматов, Д. Димов. Кирил Христов е